

ZATERDAG
21 OKTOBER
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

NEGENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR
HET JAAR

NEGENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR
HET JAAR

VOORAF

Orgelspel

INTREDELIED

Thema:
SOLIDARITEIT

Komende vieringen van Open Kerk Helvoirt:

Zaterdag 4 november 19 uur Gedachtenis
Zaterdag 18 november 19 uur Viering
Zaterdag 2 december 19 uur Advent

Voor wie de vieringen van Open Kerk Helvoirt
wil blijven mogelijk maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

www.openkerkhelvoirt.nl

*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik U horen mag met hart en ziel.*

Refrein:

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst van vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*

Refrein:

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw Geest, dat wij worden herschapen.*

Refrein

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

BEGROETING

Dit weekend is het Wereldmissiedag.
Sommigen zeggen (of misschien beter: zeiden):
missionarissen moeten kapellen bouwen, geloof
zaaien, kinderen dopen.
Anderen zeggen: ze moeten hospitalen bouwen,
voedsel zaaien, kinderen leren lezen en schrijven.
Jezus zegt: Doe allebei: 'Geef aan de keizer wat de
keizer en aan God wat God toekomt.'

Ik ben iemand met een missie
als ik een vreemdeling waardeer
als ik een onbekende laat meedoen
als ik een zieke moed geef
als ik niet wegloop van iemands nare kanten.

Welkom u allen, vanavond hier,
omwille van elkaar, in Godsnaam.

OPEN KERK

HELVOIRT

LIED

*Dat wij U horen, dat wij U leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*

*Refrein
Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)*

STILTE

- V. Gij wacht op ons, God, totdat wij ons openstellen. Stem ons af op uw stem. In stilte delen wij met U wat er in ons leeft en vertrouwen wij ons toe aan wat het leven ons brengt.

SCHULD EN VERGEVING

- V. Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb.

Wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb.

Wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef.

Al het beschamende
neem het van mij

en dat ik dit was
en geen ander.

- A. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

Woord en lied

*G. Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten,
zuiver ons.*

Als wij niet meer geloven dat het kan,
wie dan wel?

Als wij niet meer vertrouwen op en houden van,
wie dan wel?

Als wij niet meer proberen om van fouten te leren,
als wij het getij niet keren,
wie dan wel?

*G. Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde,
beziel ons.*

Als wij niet meer zeggen hoe het moet,
wie dan wel?

Als wij niet meer weten wat er toe doet,
wie dan wel?

Als wij er niet in slagen de ideeën aan te dragen
voor een kans op betere dagen,
wie dan wel?

*G. Helende Geest,
gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid,
vervul ons.*

Als wij niet meer geloven dat het kan,
wie dan wel?

Als wij niet meer komen met een plan,
wie dan wel?

Als wij er niet voor zorgen
dat de toekomst is geborgen
voor de kinderen van morgen,
wie dan wel?

Als wij onszelf niet dwingen
een gat in de lucht te zingen
waar zij in kunnen springen,
wie dan wel?

(Paul van Vliet)

*G. Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven,
herschep ons.*

GEBED

- V. Schenk me een wakker oor,
dat uw roep herkent.
Maak me stil en dankbaar.
Laat me luisteren
naar wie en wat me echt bezielt.

Breng ons tot rust,
om te voelen wat er echt toe doet,
wat gelukkig maakt en dank verdient.

Geef ons een groot vertrouwen
om te genieten van het lief
en bestand te zijn tegen het leed.

Geef ons uithoudingsvermogen,
zodat ons werk vruchten draagt
en tot bron van zegen wordt.

A. Amen

LIED

*Die ons schiep en ook nu nog
als hier de nacht ons overmant
houdt in de holte van Uw hand.*

LEZING UIT DE PROFEET JESAJA (45, 1.4-6)

*De Perzische koning Cyrus krijgt van God de
opdracht om de Joodse ballingen in Babylon te laten
terugkeren naar hun land Israël.*

Dit zegt de Heer tegen Cyrus, zijn gezalfde,
die Hij bij de rechterhand neemt,
aan wie Hij volken onderwerpt,
voor wie Hij koningen ontwapent,
voor wie Hij deuren opent –
geen poort blijft gesloten:
‘Omwille van mijn dienaar Jakob,
van Israël, dat Ik heb uitgekozen,
heb Ik je bij je naam geroepen
en je met een erenaam getooid,
ofschoon je Mij niet kende.
Ik ben de Heer, er is geen ander,
buiten Mij is er geen god.
Ik heb je omgord met wapens,
ofschoon je Mij niet kende.
Zo zal iedereen, van oost tot west,
weten dat er niets is buiten Mij.
Ik ben de Heer, er is geen ander.’

LIED

*Die ons hoedt in Uw schaduw
onder Uw vleugels toegedekt
liefde die ons tot leven wekt.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS (22, 15-21)

Nu trokken de farizeeën zich terug om te overleggen hoe ze hem met een uitspraak in de val konden lokken. Ze stuurden enkele van hun leerlingen samen met een aantal herodianen naar hem toe, met de vraag: ‘Meester, wij weten dat u oprecht bent en in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God. U trekt u niets aan van het oordeel van anderen, want u ziet niemand naar de ogen. Zeg ons daarom wat u vindt: is het toegestaan de keizer belasting te betalen of niet?’ Maar Jezus had hun boze opzet door en zei: ‘Waarom stelt u me op de proef, huichelaars? Laat me eens een belastingmunt zien.’ Ze reikten hem een denarie aan. Hij vroeg hun: ‘Van wie is dit een afbeelding en van wie is het opschrift?’ Ze antwoordden: ‘Van de keizer.’ Daarop zei hij tegen hen: ‘Geef dan wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort.’

LIED

*Ken ons hart zo onrustig
vol van zichzelf is het verblind
totdat het rust in U weer vindt.*

OVERWEGING

Ik hoorde vroeger: ‘Geld is het slijk der aarde, maar breng het naar de pastoor dan krijgt het zijn waarde.’ Daar zal niet iedereen het over eens zijn. En als je zegt: geef het aan God, dan klinkt dat misschien vroom, maar wat betekent dat?

Is het geoorloofd belasting te betalen aan de keizer? Een politieke vraag, met de bedoeling Jezus te beschadigen in zijn aanzien bij de mensen. Bij ‘ja’ zou Jezus God tekort doen, want op het muntstuk stond de gehate beeltenis van de keizer, bij ‘nee’ kan hem opruiende taal verweten worden. Jezus omzeilt de scherpe kantjes van de vraag: Geef aan de keizer wat de keizer toekomt en aan God wat God toekomt. Neem de samenleving en de godsdienst beide serieus, speel ze niet tegen elkaar uit. Vaak zijn vragen over het leven te moeilijk om er een zwart-wit oordeel over te hebben. Op grote levensvragen kun je bijna nooit zeggen: zo is het, af uit.

Bisschop Muskens heeft jaren geleden, in 1996, eens een knuppel in het maatschappelijke

hoenderhok gegooid. Op Prinsjesdag had de regering nogal uitbundig zijn tevredenheid uitgesproken dat het zo goed ging met de welvaart. Muskens ergerde zich daaraan omdat hij oog had voor de toenemende armoede in de samenleving. Hij wierp zich op als geweten van de samenleving.

De bisschop zei best te kunnen begrijpen dat mensen die armoe lijden omdat ze moeten leven van een bijstandsuitkering, proberen een beetje zwart bij te verdienen. Hij veroordeelde deze zwartwerkers niet. Ook over een arme die een brood steelt, zei hij niet te vallen. Armoede kan volgens Muskens soms een vorm van diefstal rechtvaardigen. Hij verwees naar een oude stelregel van de katholieke moraal. Diefstal is een zonde, maar iemand die geen brood kan kopen en dan - door honger gedreven - een brood steelt, begaat geen zonde.

Muskens zei: Op elk bezit rust een sociale hypotheek. Geld en bezit zijn niet puur een kwestie van persoonlijk eigendom: van mij, niemand mag eraan komen! Het is altijd al zo dat de staat recht heeft op een deel van het persoonlijk eigendom: de belastingen, bestemd voor het welzijn van heel de gemeenschap. God heeft de rijkdommen van de wereld immers bestemd voor alle mensen, niemand uitgezonderd. Ieder heeft recht op een menswaardig bestaan. En dus moeten de sterkeren rekening houden met de zwakkeren, de bezitters met de niet-bezitters.

Kort orgelspel

Nu is dat natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan. En ja: ieder voor zich en God voor ons allen is nooit goed te praten. Maar wie zijn die zwakkeren, die niet-bezitters? Wat is een menswaardig bestaan? Wanneer is er sprake van onmacht en wanneer van een stuk eigen schuld? Sommige niet-bezitters hebben alles verloren door eigen fouten. En daarnaast zijn er vele, vele armen die er echt niets aan kunnen doen.

Geef aan God wat God toekomt. Ik kan me niet voorstellen dat Jezus hierbij alleen denkt aan het onderhoud van de tempel en de eredienst. Zou God hier niet aan de kant staan van de armen? Denk maar aan: al wat je gedaan hebt voor een van deze geringsten van mijn broeders heb je voor mij gedaan. Elke bezitter, groot of klein, heeft de plicht wat over te hebben voor de armen, en dan niet

vanuit een vernederende vorm van liefdadigheid, maar uit solidariteit, als de invulling van rechten van armen.

Solidariteit is de enige weg om te komen tot een menswaardig leven in deze wereld, solidariteit die verder reikt dan de grenzen van eigen kring. De God van de joodse traditie, de God van Jezus van Nazaret is een God die solidariteit vraagt en gerechtigheid wil, liever dan mooie gebeden en prachtige gezangen. Die God heeft zich steeds weer getoond als degene die staat aan de kant van hen van wie de rechten geschonden worden in het politieke spel van de machtigen.

ORGELSPEL

BELIJDENIS

Uitnodiging om te gaan staan

V. Wij beseffen

dat wij onze rust niet vinden in de zekerheid van wat wij belijden,
maar in verwondering over wat ons geschonken wordt;
dat wij onze bestemming niet vinden in onverschilligheid en hebzucht,
dat ons bestaan niet voltooid wordt door wie we zijn en wat we hebben,
maar door wat oneindig groter is dan wij kunnen bevatten.

A. Door dit besef geleid, geloven wij in Gods Geest,

die al wat mensen scheidt te boven gaat opdat wij, zingend en zwijgend,
biddend en handelend, God eren en dienen.

V. Wij geloven in Jezus,

een van Geest vervulde mens,
het gelaat van God dat ons aanziet en verontrust.
Hij had de mensen lief en werd gekruisigd
maar leeft, zijn eigen dood en die van ons voorbij.

A. Wij geloven in God,

die ondoorgronde liefde is,
de grond van het bestaan,
die ons de weg van vrijheid,
vrede en gerechtigheid wijst.

V. Wij geloven dat wij geroepen worden
om kerk te zijn in het teken van de hoop.

A. Want wij geloven in de toekomst van God en
wereld, in het koninkrijk dat is en komen zal.

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

LIED

Refrein:

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

*Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon.*

Refrein: Voor kleine mensen ...

*Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij opkomen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn.*

Refrein: Voor kleine mensen ...

*Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden –
een stad rijst op uit een zee van groen.*

Refrein: Voor kleine mensen ...

GEDACHTENIS.

Uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
teken van uw genade in ons leven.
Met elkaar het brood breken, het leven delen,
de beker zoet en zuur samen drinken
en doorgeven tot alles zal zijn voldragen.

Denk aan die pijn hebben,
in het ongewisse verkeren

en wees dankbaar om hen die
– geen moeite te veel – hen bijstaan.

Bid voor hen die alle lief en leed
met ons deelden en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Vol dankbaarheid noemen we de geboorte van
Ralph Bogaerts, zoon van Friso en Irene Bogaerts
en kleinzoon van Miel en Franka Bogaerts.

In liefdevolle herinnering gedenken wij vanavond
Jos van de Sande, rond zijn verjaardag en
trouwdag. Bidden wij ook voor zijn geliefden, die
hem zo missen.

Gedenken wij ook Henk Jansen, overleden in 2010.

Op zondag 1 oktober overleed vrij plotseling Henk
Haen. Hij is 45 jaar lang actief lid geweest van de
Ecclesia Amsterdam onder de bezielende leiding
van Huub Oosterhuis. Later nam hij vanuit
Udenhout regelmatig deel aan de vieringen van
Open Kerk Helvoirt.
Dat zij allen geborgen mogen zijn bij de Bron van
alle leven en liefde.

Denk ook aan die vergeten en alleen heengaan;
die omkomen door honger of dorst,
door het natuurgeweld in Afghanistan,
het brute oorlogsgeweld in Oekraïne
en in Israël en Gaza.
Moge Gods Geest alle wereldleiders inspireren
om stappen te zetten die tot duurzame vrede
leiden.

A. Er zij licht, vrede, rust.

LIED

*Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum, ave Maria,
Benedicta tu, benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Jesus.*

*Sancta Maria, ora, ora pro nobis
sancta Maria, ora, ora pro nobis,
sancta Maria, ora, ora pro nobis.*

Amen

GEBED AAN TAFEL

Onze Vader in het verborgene,
die uw zon doet opgaan en uw regen zendt
over mensen kwaad en goed:
uw naam zij geheiligd in mensen,
uw wil geschiede door mensen.

Gezegend zijt Gij
om uw wijsheid die verborgen is
om uw droom die Gij gekoesterd hebt
van alle eeuwigheid:
dat wij ooit zouden worden
mensen in het volle licht.

Gezegend om uw naam 'Ik zal er zijn',
Gij die alleen voor ons en met ons zijt
zolang wij zijn voor mensen en met mensen.

G. *Gij die ons kent en roept ons bij name,
adem van leven, herder van mensen,
zult Gij ons vinden, hoelang verdragen?*

Gezegend Gij,
om allen die U kennen en eren
al doende gerechtigheid,
die in hun midden de vreemdeling eren,
die niet bespotten de dove,
niet doen struikelen de blinde.

Gezegend zijt Gij
om naamloze mensen
vervolgd, voortvluchtig, ten dode gefolterd.

Gezegend zijt Gij
om allen hier
die in het verborgene elkander dragen.
Gezegend zijt Gij
om het brood dat wij eten
en dat wij gespaard zijn tot vandaag.

Zegenen zult Gij ons, verlichten, bevrijden,
als wij uw woord gestand doen
en ons brood delen met onze naasten.

G. *Waartoe bestaan als Gij zoudt ontbreken,
als wij vergeten de hand die ons maakte,
als wij vervreemden, ver van U raken?*

Gezegend zijt Gij
om Jezus van Nazareth, dienstknecht van allen,
die ten einde toe uw weg gegaan is:
die in de nacht van overlevering
voordat hij lijden moest en sterven zou
het brood gebroken heeft en uitgedeeld;
'Neem en eet', heeft hij gezegd,
'dit is voor u mijn lichaam.'

Ook de beker heeft hij ons gereikt:
'Kunt gij de beker drinken
die ik drinken moet?'
Drink dan deze beker van een nieuw verbond
tot zijn gedachtenis.

Als wij, door zijn woorden aangeraakt
en door zijn liefde aangestoken,
met hem willen zijn, mensen voor mensen,
laat dan in ons midden
eenheid zijn van visioen en inzicht,
geen wrok, geen hoogmoed,
maar de gezindheid die was in hem.
zolang wij zijn voor mensen en met mensen.

G. *Wie zou U ooit van mensen weerhouden?
Geen dan Gijzelf heeft ons levend gemaakt.
Wie dan Gijzelf zal mensen behouden?*

Gij die ons in dit leven hebt geroepen,
doe ons toebehoren aan elkaar.
Dat wij naar wegen zoeken
om elkaar van dienst te zijn.
Dat wij niet losgeslagen leven,
bescherm ons tegen onszelf.

Dat wij volharden in aandacht,
dat ons niet begeeft: de kracht tot liefde -
dat mededogen en wijsheid
in ons midden groeien zal.
Doe ons ervaren de zegen van uw woord.

Gezegend die bidden zoals hij:

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,*

*waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,*

*dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

- V. U bent allemaal welkom om het brood
van het leven met elkaar te delen.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*Als je van mij houdt,
doe je wat ik deed,
heb je oog voor ieders waarde,
ga je weldoend rond op aarde
tussen lief en leed,
tussen lief en leed.*

*Als je van mij houdt,
trek ik bij je in,
en zo zul je God uitdragen
in de wereld, en de dagen
krijgen ziel en zin,
krijgen ziel en zin.*

*Als je van mij houdt,
krijg je mijn gezicht,
laat je je als redder vinden
voor gevangenen en blinden,
leef je als een licht,
leef je als een licht.*

*Als je van mij houdt,
word je nooit verweesd:*

*zal ik je de helper geven
die de kracht is van je leven,
schenk ik je de Geest,
schenk ik je de Geest.*

GEBEDEN EN LIED

- V. Waar mensen
zich toewenden naar elkaar,
ervan afzien macht uit te oefenen,
daar kan iets van God gebeuren.
- G. *Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*
- V. Waar mensen
niet geloven in het recht van de sterkste,
daar kan iets van God gebeuren.
- G. *Ga met God en Hij zal met je zijn:
bij gevaar, in bange tijden
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

- V. Waar mensen
elkaar herkennen en aanvaarden
als kwetsbare lotgenoten,
als breekbare reisgenoten,
daar kan iets van God gebeuren
- G. *Ga met God en Hij zal met je zijn:
tot wij weer elkaar ontmoeten
in zijn naam elkaar begroeten.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

AFSLUITING

Wellicht ten overvloede herinner ik u eraan dat u
nog uiterlijk tot donderdag 26 oktober namen kunt
doorgeven aan Wim Weren voor de
Gedachtenisviering op 4 november.
Zijn e-mailadres en telefoonnummer vindt u op het
einde van dit tekstboekje.
U kunt ook na deze dienst het formuliertje invullen
dat u vindt achter in de kerk.

Graag nodig ik u uit om te gaan staan voor de
Zegenwens.

ZEGENWENS

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. In de naam van de Vader, de Zoon en de
heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

Gezongen

LIEDKEUZE

- A 49 Wees hier aanwezig,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.
- Pi 5 Helende Geest,
Jaap Zijlstra / Willem Vogel.
- A 73b Die ons schiep
S. de Vries/Willem Vogel.
- A 57 Voor kleine mensen
Huub Oosterhuis / T. Löwenthal
- A 274 Ave Maria
J. Arcadelt
- A 116 Gij die ons kent,
Jacques Verhees / Willem Vogel.
- A 273 Onze Vader verborgen,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.
- A 281 Als je van mij houdt
Michel van der Plas / Ad van Sleuwen
- A 254 Ga met God
Jeremiah Rankin / Ralph Vaughan
Williams
- A 280 Zegenbede
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Afbeelding: Collectie Valkhof Museum Nijmegen

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.

Overweging: Paul Arts.

Lectoren: Paul Arts en Wilma Weren.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

Belijdenis: naar de Remonstrantse

Geloofsbelijdenis (2006).

Gebed aan tafel: Huub Oosterhuis.

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.

© Open Kerk Helvoirt

21 oktober 2023